

Accountantsverslag 2019

Aan het bestuur en toezichthouder van
Vereniging Jenaplanonderwijs Noord

18 mei 2020

VERTROUWELIJK

Aan het bestuur en toezichthouder van
Vereniging Jenaplanonderwijs Noord
Waterman 1
9602MT HOOGEZAND

Hoogeveen, 18 mei 2020

Kenmerk: RB/50200

Betreft: Accountantsverslag 2019

Geacht bestuur en toezichthouder,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2019 van Vereniging Jenaplanonderwijs Noord (hierna te noemen: Jenaplanonderwijs Noord), bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan zoals bedoeld in artikel 2:393BW aan. Het accountantsverslag bevat onze belangrijkste bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen.

Naast de bevindingen van de jaarrekeningcontrole zullen wij ingaan op bevindingen van de interim-controle. De interim-controle hebben wij uitgevoerd om de werking van uw administratieve organisatie te beoordelen en om u aanwijzingen en adviezen te geven over risico's en aandachtspunten in relatie tot de jaarrekening.

Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor gebruik door het bestuur en mag niet geheel of gedeeltelijk geciteerd worden, noch mag eraan gerefereerd worden zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.
Per de datum van dit rapport hebben wij onze controlewerkzaamheden afgerond.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Wij machtigen u onze controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2019 mits deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld.

Wij bedanken u voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
M & P Audit B.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R. Bouwmeester RA', written in a cursive style.

R. Bouwmeester RA

INHOUDSOPGAVE

Uw contactpersonen bij
M&P Audit B.V. voor dit
verslag is:

Rolf Bouwmeester RA
Tel.: (0528) 232323
r.bouwmeester@mpaudit
.nl

	Pagina
Inhoudsopgave	3
Samenvatting belangrijkste bevindingen	4
1. Strekking controleverklaring	5
2. Kengetallen en continuïteit	6
3. Formatie/personeelskosten	10
4. Administratieve organisatie en interne beheersing	11
5. Jaarrekeningposten	12
6. Overige onderwerpen	13
7. Afsluiting	16

SAMENVATTING BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

ALGEMEEN

Het lagere resultaat over 2019 (- € 92.000) ten opzichte van 2018 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door hogere overige lasten (+ € 67.000). Daarnaast stonden tegenover hogere rijksbijdragen van € 240.000 hogere personeelskosten van € 253.000. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in de rijksbijdragen 2019 een aanvullende personele bekostiging is begrepen van € 39.000. De extra personele uitgaven in verband hiermee worden eerst in 2020 verantwoord.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Kengetal	Sign. grens	2019	2018	Benchmark 2018
Solvabiliteit	<30%	67%	69%	53%
Current ratio	< 0,75	3,9	4,3	4,3
Rentabiliteit	< -10%	-1,3%	2,9%	1,4%
Weerstandsvermogen	<5%	22%	26%	32%
Personeelskosten/lumpsum		86%	84%	86%

INTERNE BEHEERSING EN AO/IB

Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. In 2019 is een plan van aanpak opgesteld en is uitvoering gegeven aan de verdere implementatie.

OPLEVERING

De oplevering van de conceptjaarstukken en de onderliggende specificaties en bescheiden was van een goed niveau. Wij hebben de samenwerking tijdens onze jaarrekeningcontrole als prettig en constructief ervaren.

FINANCIËLE RECHTMATIGHEID

Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitgaven.

1. STREKKING CONTROLEVERKLARING

Goedkeurende
controleverklaring

De jaarrekening geeft een
getrouw beeld

De transacties voldoen
aan de eisen van
financiële rechtmatigheid

Het bestuursverslag is
verenigbaar en voldoet
aan de te stellen eisen

Wij hebben bij de jaarrekening 2019 van de Jenaplanonderwijs Noord een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Jenaplanonderwijs Noord per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW2019.

Het bestuursverslag is verenigbaar met de jaarrekening, bevat geen materiële afwijkingen en bevat alle informatie die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

2. KENGETALLEN EN CONTINUÏTEIT

Resultaatontwikkeling en financiële positie

Overzicht	2019	2018
Eigen vermogen	€ 712.608	€ 742.622
- publiek	€ 704.334	€ 739.688
-privaat	€ 8.274	€ 2.934
Resultaat	€ -30.014	€ 61.828
-publiek	€ -35.354	€ 65.786
-privaat	€ 5.340	€ -3.958

Het lagere resultaat over 2019 (- € 92.000) ten opzichte van 2018 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door hogere overige lasten (+ € 67.000). Daarnaast stonden tegenover hogere rijksbijdragen van € 240.000 hogere personeelskosten van € 253.000. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in de rijksbijdragen 2019 een aanvullende personele bekostiging is begrepen van € 39.000. De extra personele uitgaven in verband hiermee worden eerst in 2020 verantwoord.

De vermindering van het resultaat is met name het gevolg van hogere overige lasten.

2. KENGETALLEN EN CONTINUÏTEIT

De kengetallen voor financiële continuïteit zijn solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit

De benchmark is ontleend aan de cijfers van PO schoolgroep 1 over 2018 (bron: DUO)

Kengetallen

De financiële continuïteit heeft betrekking op de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in zowel de financiële continuïteit als in de doelmatigheid en de kapitalisatiefactor geeft inzicht in de financiële doelmatigheid. Een kengetal geeft een indicatie, maar geeft geen zekerheid over de financiële positie.

Trendgegevens, de ontwikkelingen die de instelling heeft doorgemaakt of verwacht door te maken en factoren die de kengetallen beïnvloeden zijn van belang om in de analyse van de financiële positie van de instelling mee te nemen.

De kengetallen die betrekking hebben op de financiële continuïteit zijn hieronder weergegeven, waarbij een vergelijking wordt gemaakt met de signaleringsgrens door de inspectie.

Kengetal	Sign. grens	2019	2018	Benchmark 2018
Solvabiliteit	<30%	67%	69%	53%
Current ratio	< 0,75	3,9	4,3	4,3
Rentabiliteit	< -10%	-1,3%	2,9%	1,4%
Weerstandsvermogen	<5%	22%	26%	32%

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin instellingen op langere termijn aan hun verplichtingen kunnen voldoen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal.

Voor de signaleringsgrens hanteert de inspectie een grens van $\leq 30\%$. De solvabiliteit (inclusief voorzieningen) bedraagt ultimo 2019 67% en ligt daarmee ruim boven de signaleringsgrens.

Liquiditeit

Liquiditeit geeft inzicht in de mate waarin instellingen op korte termijn (<1 jaar) aan hun verplichtingen kunnen voldoen. De current ratio, een maatstaf voor de liquiditeit, wordt berekend door de vlottende activa te delen door de vlottende passiva. De inspectie hanteert een signaleringsgrens van 0,75. De liquiditeit per 31 december 2019 bedraagt 3,9 en is dus ruim voldoende.

2. KENGETALLEN EN CONTINUÏTEIT

Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om financiële tegenvallers op te vangen.

Rentabiliteit

Rentabiliteit geeft inzicht in de mate waarin baten en lasten elkaar in evenwicht houden. De rentabiliteit wordt berekend door het resultaat te delen door de totale baten. De inspectie hanteert een signaleringsgrens van -10% over het jaar en van 0 over de afgelopen 3 jaar.

De rentabiliteit van 2019 bedraagt -1,3% en ligt daarmee boven de signaleringsgrens.

Weerstandsvermogen

De inspectie hanteert een signaleringsgrens van 5%.

Door middel van de volgende formule wordt het weerstandsvermogen berekend:

Weerstandsvermogen = Eigen vermogen – materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de totale rijksbijdragen OCW en bedraagt ultimo 2019 22%. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om financiële tegenvallers op te vangen.

Kapitalisatiefactor

Instellingen dienen de risico's zoveel mogelijk te voorkomen of af te dekken met beheersingsmaatregelen of door het treffen van voorzieningen. Volgens het ministerie is het alleen voor de overblijvende risico's, die niet beheersbaar zijn en niet voorzien kunnen worden, aanvaardbaar dat een financiële buffer aangehouden wordt. Het vormen van onnodig hoge buffers is volgens

het ministerie dan ook niet doelmatig, omdat deze middelen besteed zouden moeten worden aan het onderwijs.

De kapitalisatiefactor is een kengetal om te signaleren of besturen een deel van hun middelen niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. Besturen met een kapitalisatiefactor boven de signaleringsgrens hebben volgens de commissie mogelijk teveel middelen ter beschikking. Voor middelgrote instellingen adviseert de commissie Don een schaal van 35-60%. De uitkomst van 45% ultimo 2019 is passend.

2. KENGETALLEN EN CONTINUÏTEIT

Continuïteitsparagraaf

De minister heeft een handreiking gegeven wat de inhoud van de continuïteitsparagraaf dient te zijn. Deze informatie dient te bestaan uit leerlingaantallen, formatie, meerjarenbegroting bestaande uit staat van baten en lasten en balans tot en met t+3 en overige rapportages bestaande uit een rapportage op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en functioneert, een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden alsmede een verslag van het toezichthoudend orgaan.

Als accountant hebben wij vastgesteld dat: de opgenomen Continuïteitsparagraaf voldoet aan de bepalingen van de RJO, de hierin opgenomen meerjarenbegroting is ontleend aan de Planning & Control cyclus, geen materiële tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening en is goedgekeurd door het toezichthoudend orgaan.

Het jaarverslag voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van de continuïteitsparagraaf

3. FORMATIE/PERSONEELSKOSTEN

Strategische personeelsplanning

Het overgrote deel van de jaarlijkse begroting wordt besteed aan het personeel. Er is een groot aantal factoren van invloed op de duurzame inzet van uw personeelsbestand. Denk hierbij aan fluctuerende of dalende leerlingaantallen, CAO-ontwikkelingen, maar ook ontwikkelingen ten aanzien van de functiemix en het taakbeleid.

Het is van belang voor u om een goed inzicht te hebben in de kwaliteit en inzetbaarheid van uw huidige personeel. Dit inzicht, gecombineerd met een helder beeld van de aard en omvang van uw personeelsbestand over vijf jaar, is essentieel om een goed personeelsbeleid te kunnen opstellen.

Jenaplanonderwijs Noord erkent het belang van strategische personeelsplanning en het belang van een flexibele schil.

Inzet personele bekostiging

De wijze waarop personele- en materiële subsidies ingezet zijn kunnen niet los van elkaar geanalyseerd worden. Strategische keuzes kunnen gevolgen hebben voor beide stromen, waardoor het niet goed mogelijk is om uitspraken te doen over het verhoudingsgetal rijksbijdragen versus personele lasten.

Wij vinden echter wel dat de instelling zich bewust moet zijn van dit verhoudingsgetal, zodat inzicht kan worden gekregen in de structurele subsidiestroom en de incidentele subsidiestroom.

De totale personele lasten uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdragen bedraagt 86% (2018: 84%) hetgeen betekent dat de ratio is verslechterd maar nog wel overeenkomt met de benchmark over 2018.

Kengetal	2019	2018	Benchmark 2018
Personeelskosten/lumpsum	86%	84%	86%

4. ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE BEHEERSING

Administratieve organisatie en interne beheersing

In het kader van de controle van de jaarrekening 2019 hebben wij aandacht besteed aan de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing teneinde onze controlewerkzaamheden te kunnen bepalen in overeenstemming met het Controleprotocol OCW2019 en RJ 660.

Een doelstelling van interne beheersing is onder andere dat gewaarborgd dient te zijn dat de financiële administratie, die de basis is voor de financiële verslaglegging en besluitvorming, voldoende betrouwbaar en actueel is voor het nemen van verantwoorde managementbeslissingen.

Ons onderzoek is gebaseerd op onze normale werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening. In verband hiermee wijzen wij u erop, dat ons onderzoek niet alle eventuele onvolkomenheden in uw organisatie weergeeft, die bij een uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

Treasury

In februari 2017 is een nieuw statuut vastgesteld dat

voldoet aan de Regeling beleggen, lenen 2016.

Aanbestedingsregels

De instelling heeft in februari 2017 een Aanbestedingsregeling vastgesteld.

Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitgaven.

Invoering AVG

Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden.

In 2019 is een plan van aanpak opgesteld en is uitvoering gegeven aan de verdere implementatie.

5. JAARREKENINGPOSTEN

Wij vestigen uw aandacht op het volgende:

Bestemmingsreserve personeel

Voor de aanvullende bekostiging personeel van december 2019 ten behoeve van eenmalige uitkeringen op grond van de CAO kon ultimo 2019 geen voorziening worden getroffen. Een van de voorwaarden voor uitkering is dat men op 1 januari 2020 in dienst dient te zijn. Hierdoor is er sprake van een voorwaardelijke verplichting. Aan deze voorwaarde wordt eerst in 2020 voldaan. In verband hiermee is wel een bestemmingsreserve gevormd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is de instelling en de hele maatschappij geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. Dit zal leiden tot extra kosten. De verwachting van de instelling is niet dat dit zal leiden tot continuïteitsissues mede gezien de bekostiging door de rijksoverheid.

6. OVERIGE ONDERWERPEN

Corporate governance, naleving en onafhankelijkheid

Frauderichtlijn en naleving wet- en regelgeving

Het Bestuur is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het Bestuur is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zoveel mogelijk te beperken. Het is vervolgens de taak van de toezichthouder om vast te stellen in hoeverre het Bestuur de nodige doelgerichte beheersingsmaatregelen heeft genomen zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd. Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw instelling en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Daarnaast voeren wij in dit kader enkele gegevensgerichte controlemaatregelen uit. Bij de uitvoering van onze controle hanteren wij de nieuwe, aangescherpte Richtlijn voor de Accountantscontrole 240 'De verantwoordelijkheid van de accountant voor het in acht nemen van fraude in het kader van een opdracht tot controle van een jaarrekening'.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Voldoende aandacht voor fraude en fraudepreventie en naleving wet- en regelgeving

6. OVERIGE ONDERWERPEN

Onafhankelijkheid externe accountant

Op grond van wettelijke voorschriften en regelgeving van de beroepsorganisatie zijn wij gehouden om alle relaties tussen onze accountantsorganisatie en Jenaplanonderwijs Noord schriftelijk te rapporteren, en onze onafhankelijkheid als externe accountant ten opzichte van Jenaplanonderwijs Noord schriftelijk te bevestigen. Binnen M&P Audit zijn diverse maatregelen van kracht om de onafhankelijkheid van onze organisatie en onze medewerkers te waarborgen, waaronder:

- interne regels en procedures inzake onafhankelijkheid. De regels omtrent de kwaliteit en onafhankelijkheid van onze beroepsuitoefening zijn opgenomen in onze gedragscode;
- jaarlijkse bevestiging van hun onafhankelijkheid door partners en professionals;
- procedures inzake de aanvaarding van nieuwe klanten en opdrachten, zoals een beoordeling of dit in combinatie met bestaande dienstverlening zou kunnen leiden tot belangenverstremgeling;
- beoordelingen of bepaalde criteria zijn nageleefd, teneinde te zorgen voor een deugdelijk en professioneel accountantsoordeel;
- interne en externe kwaliteitsbeoordelingen van de controledossiers en organisatorische procedures.

Hierbij bevestigen wij onze onafhankelijkheid als externe

accountantsorganisatie ten opzichte van Jenaplanonderwijs Noord per heden overeenkomstig de voor ons geldende gedragscodes en overige regelgeving. Tevens bevestigen wij dat onze objectiviteit gedurende 2019 niet in het geding is geweest.

Opdrachten 2019

M&P Audit heeft in 2020 uitsluitend de opdracht tot controle van uw jaarrekening 2019 uitgevoerd, uitmondend in een controleverklaring bij de jaarrekening alsmede een assurancerapport inzake de bekostiging.

6. OVERIGE ONDERWERPEN

Controleprotocol

Financiële rechtmatigheidskader

In het kader van de controle van de financiële rechtmatigheid heeft de inspectie het “Referentiekader” opgesteld. Het referentiekader ligt vast in de wet- en regelgeving. De accountant dient de financiële rechtmatigheid aan de hand van dit referentiekader te toetsen. Indien blijkt dat de bepalingen uit het referentiekader niet worden nageleefd, dienen wij te handelen volgens onze beroepsvoorschriften COS 250 (Nadere voorschriften inzake overtreding wet- en regelgeving) en eventueel COS 240 (Nadere voorschriften met betrekking tot fraude) en de gevolgen voor de controleverklaring te bepalen. Tevens dienen wij hiervan melding te maken in een rapport van bevindingen gericht aan DUO.

WNT en ontslagvergoedingen

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (semi)publieke sector (hierna: WNT) in werking getreden.

Met ingang van boekjaar 2016 zijn de bezoldigingsmaxima WNT voor onderwijsinstellingen gewijzigd. Het maximum voor uw instelling bedraagt over 2019 € 115.000 Wij hebben de toelichting WNT, zoals opgenomen in de jaarrekening 2019, gecontroleerd rekening houdende met de toleranties zoals opgenomen in het Onderwijscontroleprotocol OCW2019.

De opgave voldoet aan de gestelde eisen.

Regeling beleggen en belenen: Treasurystatuut

Wij hebben vastgesteld dat binnen Jenaplanonderwijs Noord een treasurystatuut beschikbaar is dat voldoet aan de Regeling beleggen en belenen 2016.

Voldaan aan de van toepassing zijnde regelingen van het referentiekader

WNT-opgave voldoet aan de gestelde eisen

De Regeling beleggen en Belenen wordt nageleefd

7. AFSLUITING

Hierbij willen wij alle betrokken medewerkers van Jenaplanonderwijs Noord bedanken voor de prettige samenwerking in het afgelopen jaar.

Graag zetten wij dan ook de opdracht voort in de komende jaren.

